

Jubileumi Konferencia Villamosenergia-piac szekció

Résztevők: Dr. Grabner Péter, Bakács István, Dr. Tombor Antal, Zsóri Gabriella, Gyulay Zoltán, Dr. Raisz Dávid

A beszélgetést **Dr. Raisz Dávid**, mint a szekció levezető elnöke rövid bevezetővel nyitotta meg, melyben halhattuk a villamosenergia-piac liberalizációjának történeti áttekintését.

A bevezetőhöz kapcsolódva **Bakács István** elmondta, hogy a liberalizációs irányelvek az EU részéről ugyan már ismertek voltak korábban is, azonban a 2002-es hazai, villamos energiáról szóló törvény még csak szolid nyitást eredményezett.

Grabner Péter hozzátette, hogy jellemző volt akkoriban a tapasztalatlanság, mivel sem itthon nem rendelkeztek megfelelő tapasztalattal, sem külföldről nem tudtak átvenni felhasználható mintát. A piacnyitás kényszer volt, behatárolta a jogalkotási kereteket.

Gyulay Zoltán megjegyezte, hogy akkoriban sokkal olcsóbb volt az import energia és az árakkal sem voltak igazán tisztában, amikor a piacnyitás előkészítése megindult. A régióknak azonban szükséges más piacokhoz is csatlakoznia, tekintve, hogy önmagában egy magyarországi fejlesztés nem befolyásolja jelentősen az árakat.

Zsóri Gabriella a HUPX vonatkozásában elmondta, hogy jellemzően a nyugat-európai modell lemásolása volt a cél. Így a lipcsei tőzsdével jött létre kapcsolat, amely a másnapi árakat szolgáltatja. A gyors fejlődés kulcsa az első vállalatok megnyerése volt, így mára 47 cég használja a platformot. A hosszú távú termékek piaca azonban még „gyerekcipőben” jár. A HUPX létrejötte előtt már megjelent egy másik tőzsdei kezdeményezés is, azonban az nem rendelkezett kellő támogatással, így hiába indult korábban, mára gyakorlatilag leállt.

Gyulay Zoltán folytatva a beszélgetést elmondta, hogy a magyarországi árszabási rendszer az erőművek változó költségét veszi alapul, ugyanakkor pl. az ENTSO-E előírásainak megfelelő tartalékok megtartása állami szinten egyre kevésbé éri meg. Elmondta továbbá, hogy az Egyesült Államokban a

kapacitás szerinti és az energiadíj szerinti árelem ketté lett választva, nálunk – mivel ez nem volt működőképes – nem használják.

Az importtal kapcsolatosan **Bakács István** megjegyezte, hogy a legjelentősebb visszahúzó erő, hiszen, ha az olcsó, akkor nem éri meg beruházni. Ez megfigyelhető volt a válság előtti időszakban alkalmazott beruházások tekintetében is, amelyek meg sem térültek. Kijelentette, hogy a kényszerhelyzet fennáll, amiből csak a régiósítás jelenthetne kiutat.

Tombor Antal hozzátette, hogy a régiósítás valóban jó megoldás lehetne, azonban jelenleg ennek az ENTSO-E előírások a gátját képezik. Kiemelte a tartaléktartásra vonatkozó előírásokat, hiszen minden országra más előírások vonatkoznak.

Gyulay Zoltán megjegyezte, hogy megtörténtek az első lépések a régiósítás irányába, reméli, hogy tudnak tovább dolgozni ezen az ügyön, például a német-osztrák együttműködés rendkívül erős, ahhoz hasonló súlyt sajnos, nem tudunk képviselni.

A piac-összekapcsolás vonatkozásában **Zsóri Gabriella** elmondta, hogy nem lehet még egyértelmű következtetéseket levonni, de az elmúlt egy hónapban árcsökkenés volt tapasztalható.

A szekció keretében elhangzottak alapján megállapítható, hogy a villamosenergia-piac, mint komplex rendszer számos műszaki és gazdasági hatás mérlegelésével tartható kézben és üzemeltethető gazdaságosan. A témával foglalkozó szakemberek véleményének megismerése hozzásegíthette a hallgatóságot egy szakmailag megalapozott álláspont kialakításához.

Energetikai Szakkollégium